

Bijlage 11

Nota van Inlichtingen (Q en A document)

Gepubliceerd 1 april 2021

Dit document bevat de vragen die zijn gesteld tijdens de vragenronde van prijsvraag Sublieme schoonheid | sublieme duurzaamheid. Oproep voor het verduurzamen van iconische stadskerken en de antwoorden daarop. Gedurende de vragenronde, die open stond tot en met dinsdag 30 maart, is dit document doorlopend bijgewerkt en op de webpagina van de prijsvraag opgenomen. Na sluiting van de vragenronde wordt dit document niet meer aangepast. De vragenronde is gesloten.

Mededelingen van de uitschrijver:

1. Sluiting aanmeldtermijn 13 april 2021 om 12.00 uur (middag).

In de aankondiging van de prijsvraag op TenderNed was vermeld dat de termijn voor het doen van een aanmelding sluit op 13 april 2021 om 23.59 uur. Dit moet zijn: 13 april 2021 om 12.00 uur (middag). De aanmeldtermijn is gecorrigeerd op TenderNed.

2. Voorkeur ontwerpthema's

In het reglement van de prijsvraag is in art. 1.3 vermeld "Bij aanmelding kunnen de teams, vooruitlopend op eventuele uitnodiging voor de prijsvraag, gevraagd worden een voorkeur uit te spreken (top 3) voor de drie door uitschrijver vastgestelde ontwerpthema's."

Bedoeld wordt "Bij aanmelding dienen de teams, vooruitlopend op eventuele uitnodiging voor de prijsvraag, een voorkeur uit te spreken (top 3) voor de drie door uitschrijver vastgestelde ontwerpthema's."

3. Startbijeenkomst voor geselecteerden 30 april 2021, ochtend

De uitschrijver organiseert bij de start van de visiefase een bijeenkomst voor de geselecteerde deelnemers, waarbij zij worden geïnformeerd over de opgave en het verloop van het traject (zie reglement art. 6.2).

Zo spoedig mogelijk na de selectie ontvangen de inzenders van een aanmelding bericht of zij al dan niet geselecteerd zijn voor deelname aan de prijsvraag. Houd er in uw agenda rekening mee, dat in **de ochtend van 30 april** een digitale startbijeenkomst met de uitschrijvers, de kerken en de geselecteerde deelnemers plaatsvindt. Per team worden daarbij de ontwerper, de erfgoed- en de duurzaamheidsspecialist verwacht.

4. Anamnese Utrecht

De Anamnese van de Domkerk wordt uiterlijk vrijdag 9 april 2021 op de webpagina van de prijsvraag gepubliceerd.

5. Inzendtermijn ontwerpfase verruimd

Met het oog op de zomervakantie en bouwvak heeft de uitschrijver de inzendtermijn van de ontwerpfase **verruimd tot eind september**. De exacte datum wordt zo spoedig mogelijk bekendgemaakt op de webpagina van de prijsvraag.

Vragen en antwoorden

OPGAVE

1. Vraag

Is het thema voor de visiefase specifiek voor 1 kerk bepaald of mag je wanneer je in de selectieronde voor een kerk bent geselecteerd ook meerdere thema's voor deze kerk in je visie uitwerken?

Antwoord

De ontwerpthema's zijn telkens voor een cluster van 3 kerken bepaald. De jury selecteert maximaal negen teams die **per thema** worden ingedeeld en kunnen deelnemen aan de prijsvraag.

2. Vraag

De programma's voor de verschillende kerken zijn niet altijd even specifiek. Worden deze in de loop van de tijd door de opdrachtgever specifiek gemaakt of wordt van het ontwerpteam verwacht om zelf aan te geven wat de programmatische mogelijkheden van de ontworpen oplossing zijn?

Antwoord

De uitschrijver neemt aan dat u met programma 'opgave' bedoelt. De kern van de opgave is beschreven in het reglement art 3.1. Deze wordt gedurende de procedure niet specifiek gemaakt. Het is aan de ontwerpteams om aan te geven wat de programmatische mogelijkheden zijn.

3. Vraag

Is het de bedoeling dat het ontwerpteam in de tweede fase - de ontwerpfase - drie ontwerpen aanlevert? In artikel 6.3 van het reglement wordt er "een ontwerp heeft ingediend" gesproken.

Antwoord

Er wordt niet gevraagd om drie afzonderlijke ontwerpen. Er wordt gevraagd om één voorstel, op basis van één thema, dat relevant is voor drie kerken en dat in deze drie kerken toepasbaar is. De manier waarop de toepasbaarheid in tekst en beeld wordt onderbouwd is aan het team.

4. Vraag

De doorlooptijd van de ontwerpfase is 9 weken, en het gevraagde ambitieniveau hoog, met een innovatieve en integrale oplossing, die ook pragmatisch en haalbaar is, waarbij ontwerp en duurzaamheid samen komen in een combinatie van techniek, poëzie en schoonheid. De ingediende visie zal generiek toepasbaar zijn op alle grote kerken, maar om deze uit te werken tot een schetsontwerp voor een individuele kerk is een zeer specifieke opgave en vraagt om gefundeerde kennis van de kerk én haar context. Het maken van een goed en zorgvuldig schetsontwerp vraagt een gedegen studie van de context en vooronderzoek van het object, waar het team zich voor elk van de kerken opnieuw in zal moeten verdiepen. Dit is een arbeidsintensief traject, zeker met een integraal ontwerpteam. Daarom vragen wij of het voldoende is om de visie voor één kerk uit te werken tot een schetsontwerp? Ons inziens krijgt die ene casus dan de tijd en aandacht die het nodig heeft en verdient, waarmee de ingediende generieke visie daadwerkelijk specifiek getoetst kan worden.

Antwoord

Zie antwoord op de voorgaande vraag.

DEELNAME

5. Vraag

We zijn net afgestudeerd van onze masters Architectuur, zijn ontzettend talentvol en bovendien gigantisch ambitieus. Maar: we zijn beginnend en hebben nog weinig ervaring met projecten voor

'echte' opdrachtgevers. En hier gaat dan ook mijn vraag over: wij worden erg enthousiast van de opdracht om met nieuwe plannen voor de kerken te komen, maar heeft het voor ons zin om mee te doen aan de prijsvraag van 'Sublieme Schoonheid'? Maken wij als beginnende Studio kans om te winnen?

Antwoord

Met opdracht bedoelt u vermoedelijk 'opgave'. Elk team dat een geldige aanmelding heeft gedaan kan worden geselecteerd voor deelname aan de prijsvraag. Gezocht wordt naar niet naar teams met de meeste ervaring, maar naar verrassende coalities die de opgave het meest overtuigend kunnen beantwoorden.

6. Vraag

Wij willen ons als team aanmelden voor deelname aan de prijsvraag voor een kerk in onze gemeente. Kan dat?

Antwoord

U kunt zich alleen aanmelden voor deelname aan de prijsvraag in relatie tot de thematiek en de negen kerken die als partner die betrokken zijn bij de prijsvraag, dus niet met betrekking tot een andere kerk.

Met de prijsvraag wordt beoogd te komen tot nieuwe ontwerpconcepten die niet alleen een combinatie van poëzie, techniek en schoonheid in zich dragen, maar tevens realistisch, herhaalbaar en opschaalbaar zijn zodat ook andere kerken baat kunnen hebben bij de gevonden oplossingen. Het is dan ook nadrukkelijk de bedoeling om tot inzichten te komen die ook voor honderden andere kerken in Nederland en daarbuiten kunnen gelden.

Het juryrapport, de visies, de ontwerpen en de eventuele aanbevelingen worden na de slotbijeenkomst gepubliceerd op de webpagina van de prijsvraag.

7. Vraag

Ons bureau is betrokken geweest bij het opstellen van de anamneses. Wij overwegen om ons aan te melden voor deelname aan de prijsvraag. Kan dat?

Antwoord

In het reglement art. 4.1 is vermeld dat het er om gaat dat alle deelnemers in principe dezelfde kansen hebben. De anamneses worden ter beschikking gesteld aan alle deelnemers aan de prijsvraag. Daardoor zullen alle deelnemers over gelijke informatie beschikken. De uitschrijver ziet daarom geen bezwaar tegen uw deelname aan de prijsvraag.

8. Vraag

Is deze prijsvraag ook geschikt voor MBO-4 studenten die met hun opleiding actief zijn met erfgoed, vastgoed en duurzaamheid? Het lijkt me leuk om een combinatie te maken tussen twee opleidingen waarin verschillende expertises samenkomen:

- Opleiding projectmanager vastgoedonderhoud: Bouwkunde, Bouwfysica, Onderhoudsprognose, Meerjarige onderhoudsbegrotingen, Vastgoedmarkt / vastgoedexploitatie, Verduurzaming bestaand vastgoed
- Opleiding specialist restauratie-decoratie: Specialistische schildervaardigheden, Basisschildervaardigheden, Herstellen, repareren, restaureren van historische ondergronden, Imitatietechnieken (hout en marmer), Glas-in-lood zetten, Bouwhistorische kennis, Kunstgeschiedenis, Restauratie-ethiek

Ik zie het wel zitten om ook met een studententeam deel te nemen aan de prijsvraag. Eerst alleen de vraag jullie deze uitvraag geschikt vinden voor MBO-4 studenten? Ik kan me voorstellen dat u eerst

me wilt weten over onze onderwijsinstelling en de twee eerder genoemde opleidingen. Uiteraard kunt u alvast op de website van onze opleiding spieken om een indruk te krijgen van onze school.

Antwoord

Deelname aan deze prijsvraag staat open voor multidisciplinaire teams, waarin tenminste vertegenwoordigd zijn: professionals met expertise op het gebied van ruimtelijk ontwerp (bijvoorbeeld industrieel ontwerper, architect, kunstenaar, designer), erfgoed en duurzaamheid. Zie art 4.1 voorwaarden voor deelname. Studenten kunnen samenwerking zoeken met mensen die aan de deelnamecriteria voldoen.

9. Vraag

Wanneer ben je een erfgoed-, duurzaamheids- of creatief expert?

Antwoord

Hiervan is geen juridische definitie te geven. De uitschrijver heeft in het reglement beschreven dat zij op zoek is naar 'professionals met expertise op het gebied van ruimtelijk ontwerp (bijvoorbeeld industrieel ontwerper, architect, kunstenaar, designer), erfgoed en duurzaamheid'. Het is aan u om toe te lichten dat uw teamleden over de specifieke, professionele deskundigheid en creativiteit beschikken die relevant is voor deze opgave.

BIJLAGEN

10. Vraag

In de inhoudsopgaven van de anamneses staat vermeld 'analyse energieverbruik', maar deze informatie is niet terug te vinden in de documenten?

Antwoord

Deze informatie wordt verstrekt aan de teams die worden geselecteerd voor deelname aan de prijsvraag.

11. Vraag

Wij zijn geïnteresseerd in het derde thema. Echter is de bijlage van de Dom, te Utrecht niet op de website gepubliceerd. Is deze bijlage vergeten te publiceren, óf nog in ontwikkeling?

Antwoord

Deze bijlage wordt uiterlijk op vrijdag 9 april op de webpagina van de prijsvraag toegevoegd.

12. Vraag

Bij publicatie van deze prijsvraag op 11 maart werd de ontbrekende anamnese van de Domkerk in Utrecht al beloofd, nu bijna 3 weken later ontbreekt deze nog altijd. Deze anamnese vormt één onderdeel van een thema en belemmert het ontwikkelen van de visie daarop, in extremis voor partijen die graag met juist dat thema aan de slag willen. Heeft de organisatie zichzelf een deadline gesteld wanneer deze anamnese uiterlijk beschikbaar gesteld dient te zijn? En wanneer is dat?

Antwoord

Zie antwoord op de voorgaande vraag.

13. Vraag

De anamneses van de kerken zijn niet altijd even duidelijk betreft hun ontwerpogave; in hoeverre is het mogelijk om voorafgaand aan, of tijdens, de visie- en ontwerpfase kerk-specifieke vragen te stellen via genoemde algemene contactpersoon (u)? Is het wel toegestaan om de kerkgebouwen te bezoeken, zelfs als er geen direct contact met de kerk-betrokkenen is?

Antwoord

De uitschrijver organiseert op 30 april 2021 een startbijeenkomst, zie mededelingen van de uitschrijver onder 3.

Tot en met 10 mei kunnen de geselecteerde teams vragen stellen via de contactpersoon van de prijsvraag. Deze vragen worden uiterlijk 17 mei beantwoord in een nota van inlichtingen die wordt verstrekt aan de geselecteerde teams.

Kerkgebouwen zijn openbaar; het staat u vrij om deze op eigen gelegenheid te bezoeken.

14. Vraag

Welke stukken worden ter beschikking gesteld aan de geselecteerde ontwerpteams? Ik denk daarbij aan tekeningen van de bestaande toestand van elke kerk, van de omgeving, bestemmingsplannen, historische studies enz. De gegeven termijn is kort en de vergoeding laag om deze zelf nog te moeten verzamelen.

Antwoord

De geselecteerde teams voor deelname aan de visiefase ontvangen per kerk, aanvullende documentatie, voor zover deze beschikbaar is. Daarbij valt te denken aan plattegronden, foto's en informatie over het energiegebruik. De informatie zal niet voor elke kerk hetzelfde zijn.

Hiernaast wordt voor teams die zijn geselecteerd voor deelname aan de prijsvraag in **de ochtend van 30 april** een digitale startbijeenkomst met de uitschrijvers, de kerken en de geselecteerde deelnemers georganiseerd, zie mededelingen van de uitschrijver onder 3.

15. Vraag

Zijn er bouwhistorische onderzoeken of waardestellende documenten van de kerken beschikbaar, die gebruikt kunnen worden na de selectie van de teams ten behoeve van het opstellen van de visie?

Antwoord

Zie antwoord op de voorgaande vraag.

16. Vraag

Wordt er, mede refererend aan Vraag 1 van de al gepubliceerde Nota van Inlichtingen, eveneens in een later stadium nog andere aanvullende documentatie verstrekt betreft de kerkgebouwen? (tekeningen, bouwhistorische rapportages, (duurzaamheids)onderzoeken, etc.) Ook deze zouden namelijk zeer van invloed zijn op de visie-ontwikkeling.

Antwoord

Zie antwoord op vraag 14.

17. Vraag

Het gaat hier om omvangrijke en complexe objecten en in het document wordt gevraagd het schetsontwerp visueel inzichtelijk te maken (met schematische weergaven, plattegrondtekeningen, aanzichten, doorsneden, 3d impressies en detailtekeningen) en tekstueel te onderbouwen (p. 17 art 4.5.b). Als de vergoeding van € 35.000 bedoeld is voor de totale indiening, dus € 11.667 per schetsontwerp voor een integraal ontwerpteam, wat is dan de verwachting en het uitwerkingsniveau van 'een schetsontwerp'? En welke stukken, tekeningen of (BIM)modellen zijn reeds beschikbaar als basis voor het opmaken van de gevraagde tekeningen?

Antwoord

Er wordt **niet** gevraagd om drie afzonderlijke ontwerpen. Er wordt gevraagd om één voorstel, op basis van één thema, dat relevant is voor (een cluster van) drie kerken en dat in deze drie kerken toepasbaar is. De manier waarop de toepasbaarheid in tekst en beeld wordt onderbouwd is aan het team.

Ontwerpvoorstellen dienen per kerk op een visuele manier inzichtelijk gemaakt te worden. Te

denken valt bijvoorbeeld aan schematische weergaven, plattegrondtekeningen, aanzichten, doorsneden, 3d impressies, detailtekeningen. Zie ook reglement art 4.4. Het uitwerkingsniveau hangt logischerwijs samen met het ingediende voorstel.

Aan de deelnemers aan de visie- resp. de ontwerpfase worden per fase de relevante stukken voor zover die beschikbaar zijn, beschikbaar gesteld. De stukken waarop u doelt zijn niet relevant voor de aanmelding.

INZENDINGEN

18. Vraag

Pagina 18, paragraaf 4.5b (Ontwerpfase, 1. Schetsontwerp) "Het schetsontwerp wordt digitaal ingediend in pdf-formaat, **in maximaal 9 pagina's A3 per kerk (maximaal 3 pagina's per kerk)**, door uitschrijver leesbaar af te drukken op A1 formaat." Vermoedelijk betreft dit een tekstfout, nl. "...maximaal 9 pagina's A3 per *thema* (maximaal 3 pagina's per kerk)..." correct?

Antwoord

Uw aanname is juist. Het betreft maximaal 9 pagina's A3 (maximaal 3 pagina's A3 per kerk).

19. Vraag

U schrijft: "Het schetsontwerp wordt digitaal ingediend in pdf-formaat, in maximaal 9 pagina's A3 per kerk (maximaal 3 pagina's per kerk), door uitschrijver leesbaar af te drukken op A1 formaat". Moet dit niet het volgende zijn: 'Het schetsontwerp wordt digitaal ingediend in pdf-formaat, in maximaal 9 pagina's A3 per ontwerp thema (maximaal 3 pagina's per kerk), door uitschrijver leesbaar af te drukken op A1 formaat'.

Antwoord

Zie antwoord op voorgaande vraag.

20. Vraag

U schrijft dat ...'alleen volledige inzendingen die tijdig zijn ingediend worden in behandeling genomen.' Wanneer is een inzending volledig?

Antwoord

Een inzending is volledig als deze voldoet aan de voorwaarden zoals beschreven, zie reglement art. 4.5.

21. Vraag

In hoeverre worden technisch experimentele oplossingen - en daarmee gepaard gaande technische aannames als bewijslast - voor de inzending geaccepteerd?

Antwoord

Inzendingen worden geaccepteerd als ze voldoen aan de voorwaarden. De mate waarin sprake is van experimentele oplossingen is ter beoordeling aan de jury. Het is aan de teams om de jury te overtuigen van de innovatieve kracht van de voorstellen.

22. Vraag

Wij zijn erg geïnteresseerd in de oproep voor het verduurzamen van de 9 iconische stadskerken. Echter rest ons een kleine vraag wat betrekking heeft op de aanmelding: heeft de grootte van het lettertype nog belang voor de stukken die ingediend worden?

Antwoord

De lettergrootte van de tekst dient minimaal 11 pt. te zijn.

23. Vraag

U vraagt om een schetsontwerp bij de inzending. Het gaat om veelal multidisciplinaire teams. Kunt u specifieker zijn over wat u van het team bij inzending van het ontwerp verwacht?

Antwoord

Er wordt een vertaling van de visie naar het ontwerpvoorstel verwacht waarin de integraliteit van de verschillende betrokken disciplines duidelijk tot uitdrukking komt.

24. Vraag

In hoeverre verwacht u voor het schetsontwerp in de categorie 'Binnenruimte: klimaat, gebruik en comfort' berekeningen met betrekking tot het klimaat ontwerp? Zijn beschrijvingen van de klimaatmodellen voldoende voor afronding van het uiteindelijke ontwerp?

Antwoord

In het reglement van de prijsvraag is in art. 3.1 vermeld dat de voorstellen aan dienen te sluiten bij de wensen van de kerkeigenaren, het gebruik, de monumentale waarden en de kwaliteit van dit bijzonder type gebouwen, zonder dat de voorstellen maatwerk oplossingen hoeven te bieden voor een specifiek kerkgebouw. Gestreefd wordt om de 'haute couture' oplossingen die bedacht worden realistisch, herhaalbaar en/ of opschaalbaar te laten zijn, zodat ze vertaald kunnen worden naar een 'prêt-à-porter' aanpak/productontwikkeling voor andere kerkgebouwen c.q. andere monumentale gebouwen. Berekeningen met betrekking tot het klimaatontwerp worden niet gevraagd. Zie verder antwoord op vraag 21.

SELECTIE

25. Vraag

Is de voorkeur voor een thema medebepalend in de voorselectie?

Antwoord

De voorkeur voor een thema is niet medebepalend in de voorselectie. Teams die worden toegelaten tot de prijsvraag worden door de jury per thema ingedeeld. Hierbij zal geprobeerd worden zoveel mogelijk rekening te houden met de voorkeuren van de teams.

PLANNING

26. Vraag

Planning van de ontwerpfase is 25.06.21 -23.08.21. Ivm vakanties is dit niet handig. Is later indienen ook mogelijk bijvoorbeeld tot uiterlijk 27.09.2021?

Antwoord

De inzendtermijn van de ontwerpfase wordt verruimd. Zie onder mededelingen van de uitschrijver, punt 5.

27. Vraag

We hebben vanuit ons team nog de vraag hoe realistisch het is om voor deze iconische kerken op zo'n korte termijn, met bovendien een vakantieperiode er middenin, een visie en een ontwerp te moeten opmaken? Deze zeer waardevolle monumenten verdienen een zorgvuldige, behoedzame studie, wat zich nu eenmaal vertaalt in veel tijd.

Antwoord

Zie antwoord op de voorgaande vraag.

Sublieme
schoonheid

Sublieme
duurzaamheid

VERGOEDINGEN

28. Vraag

Op p. 17 art. 4.5.b staat dat een schetsontwerp gemaakt moet worden voor 3 van de kerken. Op p. 23 art. 6.3 staat dat elk team dat een ontwerp heeft ingediend hiervoor een vergoeding ontvangt van € 35.000 excl. btw.

Moet dit gelezen worden als € 35.000 per ontwerp dus per kerk (x3) of € 35.000 voor de totale indiening dus voor drie schetsontwerpen voor drie kerken tezamen?

Antwoord

Er wordt **niet** gevraagd om drie afzonderlijke ontwerpen. Er wordt gevraagd om één voorstel, op basis van één thema, dat relevant is voor (een cluster van) drie kerken en dat in deze drie kerken toepasbaar is. De manier waarop de toepasbaarheid in tekst en beeld wordt onderbouwd is aan het team.

De vergoeding heeft betrekking op het doen van een inzending. Zie verder reglement art 6.3.

VERVOLG

29. Vraag

Beperkt de prijsvraag zich tot een ideeënprijsvraag zonder enige garantie op betrokkenheid bij een verdere uitwerking?

Antwoord

In het reglement art. 6.6 is vermeld: De prijsvraag is afgerond na het opstellen van het definitieve eindrapport. Een perspectief op eventuele voortzetting van het ontwerptraject of uitvoering van ingediende ontwerpen wordt dan ook niet geboden.